

Luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen lintulajien häirintää ja pyydystämistä sekä yksilöiden hallussapitoa

Hakija

Helsingin yliopisto / Roseanna Thorogood

Asia

Lupahakemus leppälintujen ja kirjosieppojen pyydystämiseen, käyttäytymiskokeiden suorittamiseen, pesinnän häirintään ja kuvaamiseen sekä yksilöiden lyhytaikaiseen hallussapitoon tutkimustarkoituksessa Hämeenlinnassa Hämeessä.

Hakemus

Taustaa

Tämä lupahakemus koskee Gloria Murarin väitöskirjatutkimusta, jota ohjaavat apulaisprofessorit Rose Thorogood (Helsingin yliopisto) ja Robert Thomson (Kapkaupungin yliopisto, Etelä-Afrikka). Väitöskirjatutkimuksen aiheena on lintujen hoivakäyttäytymisen evoluutio. Huolehtiminen poikasista on yleisintä linnuilla ja nisäkkäillä. Lajeilla, joilla molemmat vanhemmat huolehtivat poikasista, syntyy eturistiriitoja, koska kumpikin vanhempi yrittää maksimoida poikasensa menestyksen ja käyttää samalla mahdollisimman vähän omia resurssejaan. Ristiriidan ratkaisemiseksi vanhemmat voivat joko koordinoida tai kompensoida kumppaninsa käyttäytymistä tai noudattaa kiinteitä käyttäytymissäantöjä. Sen ymmärtäminen, miten vanhemmat ratkaisevat tämän "sukupuolisen konfliktin", on käyttäytymis- ja evoluutiobiologian perustavoitteita.

Useimmissa lintuemojen välisiä ristiriitoja koskevissa tutkimuksissa on tarkasteltu hoitoa suppeasta näkökulmasta ja kerätty tietoa lähinnä siitä, miten emot ruokkivat poikasiaan. Emoien huolenpitoon sisältyy kuitenkin paljon muutakin, esimerkiksi pesän puolustaminen saalistajilta ja kilpailijoilta. Kapea-alainen lähestymistapa saattaa selittää, miksi tutkijat eivät ole vieläkään päässeet yksimielisyyteen siitä, miten emot ratkaisevat konfliktit. Aiemmat tutkimukset osoittavat myös, että emot eroavat siinä, miten ne tekevät päätöksensä, mutta hyvin harvat tutkimukset ovat tutkineet, miten persoonallisuus vaikuttaa emoien hoitopäätöksiin. Rohkeammat emot saattavat ottaa todennäköisemmin riskejä puolustaakseen pesää tai etsiä tehokkaammin ravintoa poikasilleen. Ujommat, vähemmän tutkimushaluiset yksilöt, taas saattavat pysytellä lähempänä pesää tai tehdä todennäköisemmin yhteistyötä tai kompensoida kumppaninsa käyttäytymistä. Siksi tässä väitöskirjahankkeessa yhdistetään persoonallisuutta koskeva tieto emoien hoitotehtäviin (pesän puolustaminen ja poikasten ruokkiminen), jotta ymmärrettäisiin, miten hoitoa koskevat sukupuoliset konfliktit ratkaistaan.

Tarkoituksena on tutkia, miten persoonallisuus vaikuttaa emoien hoitopäätöksiin ja sukupuolisiin konflikteihin kahdella sukupuolisesti dimorfisella lajilla: leppälinnulla (*Phoenicurus phoenicurus*) ja kirjosiepolla (*Ficedula hypoleuca*). Nämä lajit ovat yleisiä Suomen metsissä, ja ne pesivät pöntöissä. Tämä tarkoittaa, että pesiä voidaan seurata ja kokeita tehdä mahdollisimman vähän häiriötä aiheuttaen. Leppälintu ja kirjosieppo ovat myös ekologisesti samankaltaisia, sillä niillä on yhteinen elinympäristö ja ruokavalio, mutta pesiessä niitä uhkaavat erilaiset uhkatekijät, sillä leppälintu on käkien pääisäntä Suomessa. Pesäloisinta on uhka pesimämenestykselle monille

eurooppalaisille lintulajeille, ja siksi se on tärkeä osa sen ymmärtämistä, miten aikuiset linnut sopeuttavat hoitoa vastauksena vihollisiin. Vaikka sekä leppälintuja että kirjosiippoja on käytetty aiemmissa saalistusta ja emojen huolenpitoa koskevissa tutkimuksissa, tiedetään vähän siitä, miten emot sopeuttavat huolenpitoaan vastauksena toistensa käyttäytymiseen, erityisesti pesän puolustamisen osalta.

Menetelmät

Tässä tutkimuksessa mitataan, miten emot koordinoivat (1) puolustuskäyttäytymistään ja (2) ruokintakäyttäytymistään, (3) kompensoivat toistensa käyttäytymisen eroja näissä erilaisissa emojen tehtävissä ja (4) mitataan emojen persoonallisuuden piirteitä hoidon ja lisääntymismenestyksen (5) yksilöllisen vaihtelun ymmärtämiseksi. Tutkimuksessa käytetään vakiomenetelmiä, joita on käytetty aiemmin monien eri lintulajien, kuten leppälintujen ja kirjosiippojen, kanssa.

Tutkimustavoitteisiin vastaamiseksi tehdään seuraavaa:

1) Mitataan emojen puolustuskäyttäytymistä:

a. Emoja tai pesää uhkaavia eläimiä (esim. varpushaukka, käki, puukiipijä) esittävät taksidermiamallit tai muovimallit asetetaan väliaikaisesti pöntön päälle. Kukin malli jätetään 5 minuutiksi sen jälkeen, kun ensimmäinen emo saapuu pöntön luo, ja enintään 15 minuutiksi, jos yhtään emoa ei saavu. Lintujen käyttäytymistä tarkkaillaan etäältä luonnollisen käyttäytymisen varmistamiseksi. Yhden päivän aikana näytetään enintään kolme mallia, ja uhkakuvien esittämisen välillä on vähintään 30 minuuttia, jotta linnut voivat palautua.

b. Uhkaesitykset tehdään kahdesti, kerran haudonnan aikana ja kerran poikasten ruokinnan aikana (6–13 päivän iässä), jotta voidaan arvioida yksilöllisen käyttäytymisen toistettavuutta ja vaihtelua emojen hoidon eri vaiheissa.

c. Näiden uhkien esittelyä on käytetty menetelmänä aiemmin sekä leppälinnuilla että kirjosiipoilla (hankkeen valvojat ja monet muut tutkijat) ilman, että se olisi aiheuttanut pesien hylkäämistä.

2) Mitataan emojen ruokintakäyttäytymistä:

a. Pöntön sisälle kiinnitetään pieni kamera (n. 65 x 30 x 40 mm) ja kuvataan emojen ruokintakäyttäytymistä 2–3 tunnin ajan, kun poikaset ovat 8–13 päivän ikäisiä. Tässä iässä poikaset kykenevät lämmönsäätelyyn ja emojen ruokinta-aktiivisuus on suurta (esim. 4 ruokailua poikasta kohti tunnissa), joten riittävästi tietoa voidaan kerätä mahdollisimman pienellä häiriöajalla.

b. Kirjosiippojen ruokailukäyttäytymistä on kuvattu näillä menetelmillä ennenkin osana aiempia tutkimuslupia (mutta eri tutkimuskysymysten esittämiseksi) ja muiden tutkijoiden toimesta leppälintujen pesissä. Jotkut emot voivat olla varovaisia pesäkameroita kohtaan, joten kameran asentamisen jälkeen emoja tarkkaillaan etänä. Jos yksikään emo ei tule pesälle 45 minuutin kuluessa, kamera poistetaan häiriöiden välttämiseksi.

3) Arvioidaan, miten emot kompensoivat kumppaninsa käyttäytymisen muutosta:

a. Kun poikaset ovat 8–13 päivän ikäisiä, kumpikin emo pyydystetään (esim. pöntön sisäänkäyntirysällä tai lintuverkon avulla) ja pidetään hallussa enintään 2,5 tunnin ajan, jotta voidaan arvioida, miten jäljelle jäävä emo mukauttaa ruokinta- ja mobbauskäyttäytymistään (käyttäen edellä esitetyn kaltaisia protokollia). Pesinnän häirinnän vähentämiseksi pyydystetään vain yksi emo päivässä, ja emon pyydystämisyrietykset keskeytetään, jos ne kestävät yli tunnin. Pikkulepinkäisen aikuisille on jo tehty tilapäisiä poistokokeita, joissa ei ole havaittu pesän hylkäämistä tai pitkäaikaisia vaikutuksia pesimämenestykseen, ja kirjosiippojen emojen pyydystämisessä rengastusta ja mittausta varten käytetään samoja pyydystysmenetelmiä. Sekä kirjosiippo että leppälintu kasvattavat poikasia ilman toista emoa, jos tämä kuolee tai koiraalla on toinen naaras, joten tämä väliaikainen poisto ei todennäköisesti aiheuta merkittävää häiriötä. Jos kuitenkin useampi kuin yksi emo ensimmäisten kymmenen pesän joukossa hylkää pesän tämän menetelmän jälkeen, koe keskeytetään.

4) Arvioidaan emojen persoonallisuuspiirteitä:

- a. Kun yksittäisiä emoja pyydystetään (esim. 3. korvausprotokollaa varten), lintu rengastetaan ja mitataan suomalaisten lintujen rengastuslupaprotokollien mukaisesti. Tämän jälkeen lintu sijoitetaan häkkiin (100 x 35 x 52 cm), joka on suunniteltu tutkimus- ja rohkeuskäyttötutkimisen tutkimista varten. Häkkiin sopeutumisen edellyttämän lepojaksen jälkeen (jonka odotetaan olevan 5–10 minuuttia muilla lajeilla tehtyjen vastaavien testien perusteella) linnun liikkumista videoidaan 20 minuutin ajan ennen sen vapauttamista. Jos lintua pidetään osana 3. kompensatioprotokollaa (yhteensä 2,5 tuntia), se jätetään lepäämään häkkiin ja sille annetaan vesiastia ja jauhamotoja.
- b. Häkki sijoitetaan pienen teltan sisälle visuaalisten häiriötekijöiden vähentämiseksi ja riittävän kauas pesästä, jotta toinen emo ei häiritse. Samanlaista häkkikäytäntöä on käytetty eri lajeilla muiden tutkijoiden ja hankeryhmän jäsenten toimesta.

5) Seurataan lisääntymismenestystä:

- a. Kutakin pesää seurataan pesimäkauden aikana seuraavasti: 1–3 päivän välein muninnan aikana, jotta voidaan kirjata pesäkokko, havaita mahdolliset käen munat (leppälinnun pesät) ja arvioida kuoriutumispäivämäärä, poikasten lukumäärän ja iän kirjaaminen $\pm$ 1 vuorokausi odotetun kuoriutumispäivän ympärillä, jotta voidaan kirjata poikasten lukumäärä ja tarkka ikä. Lisäksi tarpeen mukaan protokollien suorittamiseksi ja poikasten rengastamiseksi.

Tutkimustoimenpiteiden toteuttamisesta vastaa väitöskirjatutkija Gloria Murari, ja niitä valvovat apulaisprofessorit Rose Thorogood (luvan hakija) ja Robert Thomson. Valvojilla on laaja kokemus näiden kahden lajin ja käytettävien menetelmien parissa työskentelystä, ja heillä on suomalainen lintujen rengastuslupa. Gloria on suorittamassa lintujen käsittelykoulutusta. Kirjosiepon pesien ja tutkimustoimenpiteiden seuranta toteutetaan Juha Tiaisen (Luke), Kimmo Kahilaisen ja Eszter Megyerin (Helsingin yliopisto) kanssa osana heidän meneillään olevaa tutkimushankettaan majavan toiminnan ekologisista vaikutuksista. Teknistä lisätukea antaa Lammin biologisen tutkimusaseman henkilökunta, jolla on kokemusta pikkulintujen tutkimisesta ja käsittelystä.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Hankkeen pääpaino, hoitoa koskevan sukupuolisen konfliktin ratkaiseminen, edellyttää tutkimusta lisääntymisen aikana ja erilaisten hoitokäyttötutkimusten tutkimista. Tutkimuslajeiksi on valittu kirjosieppo ja leppälintu, koska ne ovat molemmat sukupuolisesti dimorfisia lintulajeja, jotka pesivät pöntöissä ja joilla on yhteisiä pesäpetoja sekä loisia (esim. käpytikka, käki) monien muiden eurooppalaisten lajien kanssa. Näin ollen saadaan selkeä käsitys siitä, miten eri lajien vanhemmat ratkaisevat sukupuolisen konfliktin. Lisäksi käyttämällä luonnonvaraisia lintuja vankeudessa elävien lintujen sijaan varmistetaan, että luonnollisten vihollisten tunnistaminen ja niihin reagoiminen säilyy.

Vaikutus kohdelajeihin ja muihin alueen lajeihin

Tavoitteena on tarkkailla lintujen luonnollista käyttäytymistä ja emojen hoitoa, eli tutkimuksesta aiheutuvaa häiriötä vältetään kaikin keinoin. Esimerkiksi pönttöjä lähestytään varovasti, ja kaikki toimenpiteet suoritetaan mahdollisimman nopeasti ja hiljaisesti. Kiinnitetään erityistä huomiota saalistusriskin välttämiseen (esimerkiksi välttämällä tekemästä suuria polkuja pöntöille) ja seurataan, lisääkö tutkimustoiminta pesien hylkäämistä tai saalistusta. Vaikka joissakin pöntöissä saattaa olla myös muita lintulajeja (esim. tiaisia), kokeissa käydään vain kirjosieppo- ja leppälintuparien käytössä olevilla pöntöillä. Hakijat ovat myös tietoisia uhanalaisista kasveista, joita saattaa esiintyä joillakin tutkimusalueilla (esim. *Pulsatilla patens*), ja niiden tallomista vältetään.

Haittojen minimointi

Kokeissa käytetään vähimmäismäärä pareja, joita tarvitaan tutkimuksen suorittamiseen, ja kukin koe suoritetaan noudattaen protokollia, joita on jo käytetty aiemmissa tutkimuksissa ja joista hankkeen valvojilla on kokemusta. Toimenpiteet on suunniteltu

siten, että häiriötekijät minimoidaan. Esimerkiksi persoonallisuustutkimukset yhdistetään toisen emon poistamiseen, jotta emoja ei tarvitsisi pyydystää useammin kuin kerran, ja tutkitaan sukupuolisesti dimorfisia lajeja, jotta emojen tunnistamiseen ei tarvitsisi käyttää värimerkkejä. Tutkimuksen mahdollisten haittavaikutusten rajoittamiseksi pesäkäyntejä ja tutkimustoimenpiteitä ei tehdä sateisina tai epäsäännöllisen kylminä päivinä.

Pesäkäynnit

Kun pesä on löydetty pöntöstä, siellä käydään enintään kuusi kertaa pesäkoon ja kuoriutumisajankohdan määrittämiseksi: 1 kerta viikossa munintaan asti, 2–3 kertaa muninnan aikana, jotta voidaan havaita mahdolliset käen munat ja kirjata lopullinen pesäkoko, ja 1–2 kertaa odotetun kuoriutumispäivän tienoilla. Suunnitellut koeasetelmat edellyttävät lisäkäyntejä seuraavasti: kerran pesäkameran asentamiseksi, kerran kunkin uhkamallin asentamiseksi ja poistamiseksi (2–3 mallia tutkimuskysymyksestä riippuen) ja kerran kameran poistamiseksi. Emojen pyydystäminen edellyttää myös käyntiä pesällä. Vaikka nämä menettelyt vaativat yhteensä jopa 18 käyntiä pönttöalueella, itse pesää häiritään vain kameran asentamisen ja poistamisen tai emojen kiinniottamisen yhteydessä (yhteensä 8 kertaa), ja kukin käynti pesällä kestää alle 5 minuuttia. Kuhunkin pesäkäyntiin osallistuu yksi henkilö, ellei 1–2 avustajaa ole paikalla koulutusta varten.

Hakemusalue

Lupaa haetaan Hämeenlinnaan. Tutkimuslajeja esiintyy koko Suomessa, mutta tutkimus halutaan toteuttaa Helsingin yliopiston Lammin tutkimuslaitoksen läheisyydessä. Siellä on tutkijoiden majoitus sekä paikan päällä teknisiä tukihenkilöitä, joilla on kokemusta pikkulintujen pyydystämisestä ja käsittelystä. Alueella on paljon pönttöjä, ja niitä on tarkoitus myös lisätä uusille alueille. Luonnonsuojelualueita vältetään.

Hakemusaika

Lupaa haetaan ajalle 1.5.2024-31.7.2027. Tutkimustoimenpiteitä toteutetaan lintujen pesimäaikana (touko-heinäkuu). Projektilla on neljän vuoden rahoitus.

Tutkimuslajit ja yksilömäärät

Enintään 150 kirjosiippoyksilöä vuodessa ja enintään 150 leppälintuyskilöä vuodessa.

Aiemmat luvat

Hakija on ollut osallisena useassa muussa poikkeusluvalla toteutetussa tutkimuksessa. Poikkeuslupiin on sisällytynyt samankaltaisia tutkimusmenetelmiä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kirjosiippo ja leppälintu ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja lintulajeja. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklinän kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 70 §:n kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 87 §:n mukaan rauhoitetun lajin yksilöiden, niiden osien tai johdannaisien sekä munien hallussapito ja kuljetus on kielletty.

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 87 §:n kielloista eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan tutkimuksen toteuttamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa tutkimustoimenpiteisiin on voimassa 31.7.2027 asti Hämeenlinnassa.
- 2 Tutkimustoimenpiteitä saa kohdistaa vuosittain enintään 150 leppälintu- ja 150 kirjosiippoyksilöön.
- 3 Leppälintu- ja kirjosiippoyksilöitä saa hallussapitää enintään 2,5 tuntia kerrallaan.
- 4 Lintuja pyydystettäessä ja käsiteltäessä on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
- 5 Tutkimus tulee toteuttaa niin, ettei sillä ole merkittävää häiriötä tutkimuslajien tai tutkimusalueiden muun rauhoitetun linnuston pesinnälle. Mikäli toiminta aiheuttaa terveyttä vaarantavaa liiallista stressiä lintuyksilöille tai merkittävää häiriötä pesinnälle (pesintä on vaarassa keskeytyä), toimenpiteet on keskeytettävä ja lintu vapautettava välittömästi. Muuten linnut on vapautettava viivytyksettä tutkimustoimenpiteiden jälkeen.
- 6 Mikäli kuvauksen havaitaan merkittävästi häiritsevän pesintää, tulee kameralaitteisto käydä viipymättä poistamassa.
- 7 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 8 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 9 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 10 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 11 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Hämeen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 12 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun (31.12.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskusi.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2253/2024 varustettuna. Raportista tulee käydä ilmi 1) käsiteltyjen yksilöiden/pesien määrä toimenpiteittäin ja lajeittain, 2) toimenpiteiden ajankohta, paikka ja keskimääräinen kesto, 3) arvio eri toimenpiteiden vaikutuksesta pesintään (lintujen reagointi).

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ja 89 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Tutkimuksella saadaan uutta tietoa siitä, miten linnut ratkaisevat poikasten hoitamiseen liittyvät emojen väliset ristiriidat. Tarkoituksena on keskittyä erityisesti emojen persoonallisuuden vaikutukseen, mitä ei ole tutkittu aiemmin.

Kohdelajien suotuisan suojelutason ei katsota vaarantuvan. Lintuja ei ole lupa vahingoittaa tai liiallisesti stressata. Lisäksi tutkimuksessa pyritään minimoimaan kohdelajeille ja tutkimusalueiden muulle lajistoille aiheutuvia haittoja. Hakija on tyydyttävästi kuvannut keinoja häiriön minimoimiseksi (esim. tutkimustoimenpiteiden yhdistäminen ja sään huomioiminen), mutta mikäli näistä huolimatta pesintä on vaarassa keskeytyä tai lintuyksilön terveys vaarantuu, tulee toimet lupaehtojen mukaisesti keskeyttää. Myös kameralaitteisto tulee käydä poistamassa, mikäli kuvauksen havaitaan merkittävästi häiritsevän pesintää.

Vastaavan tiedon saamiseksi tutkimuskäyttöön ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua. Hakijalla on menetelmistä aiempaa kokemusta ja ne ovat yleisesti käytettyjä. Hakijan aiemmista poikkeusluvista on raportoitu lupaehtojen mukaisesti.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 87 §, 89 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artiklat 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Lintujen pesimäkausi on alkanut ja tutkimusta on perusteltua päästä toteuttamaan ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja tutkimuksellisen intressin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut yksikönpäällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Hämeen ELY-keskus kirjaamo.hame@ely-keskus.fi

Hämeen poliisilaitos kirjaamo.hame@poliisi.fi

Hämeenlinna hameenlinnan.kaupunki@hameenlinna.fi

Tapiola Kanta-Häme-Uusimaa ry. info@tapiolary.fi

SLL Etelä-Hämeen piiri ry. etela-hame@sll.fi

Kanta-Hämeen lintutieteellinen yhdistys ry. (KHL) juhani.kairamo@birdlife.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/2253/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/2253/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 08.05.2024 10:37

Ratkaisija Mattila Olli 08.05.2024 10:40

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.